

Zarządzenie Nr R-57/2017
Rektora Politechniki Lubelskiej
z dnia 8 grudnia 2017 r.

w sprawie zasad doskonalenia
Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

Na podstawie art. 66 ust. 2 pkt 3a Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2183), zgodnie z § 39 ust. 2 pkt 10 Statutu Politechniki Lubelskiej oraz § 17 Uchwały Nr 36/2017/VII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 września 2017 r. sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej z a r z ą d z a m, co następuje:

§ 1.

1. Proces doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oparty jest na powtarzalnym cyklu działań, obejmującym:
 - 1) planowanie zadań w zakresie doskonalenia procesu kształcenia;
 - 2) realizację przyjętych zamierzeń;
 - 3) weryfikację uzyskanych efektów;
 - 4) określenie i wdrożenie zmian do Systemu, w oparciu o wyniki przeprowadzonej weryfikacji uzyskanych efektów realizowanych zadań.
2. Doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane jest w szczególności poprzez:
 - 1) korektę celów i zadań oraz procedur i narzędzi niezbędnych do właściwego funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie Uczelni i w poszczególnych jednostkach organizacyjnych na podstawie ich okresowego przeglądu;
 - 2) tworzenie corocznych harmonogramów zawierających wykaz zadań do realizacji w zakresie doskonalenia jakości kształcenia wraz z oznaczeniem osób odpowiedzialnych oraz terminem ich realizacji;

- 3) realizację zadań wynikających z przyjętych harmonogramów oraz bieżąco rozwiązywanych problemów związanych z jakością procesu kształcenia;
 - 4) określenie i wdrożenie zaleceń oraz wytycznych do zmian przygotowanych na podstawie wyników analiz i ocen z realizacji podjętych zadań w poszczególnych obszarach procesu kształcenia, a także w oparciu o wyniki samooceny jednostki organizacyjnej Uczelni.
3. Za realizację wskazanych działań odpowiadają:
- 1) na szczeblu Uczelni – Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia;
 - 2) na szczeblu jednostki organizacyjnej Uczelni – wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia.

§ 2.

1. Cele, zadania, procedury i narzędzia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie Uczelni określone są w uchwale Senatu oraz zarządzeniach rektora Politechniki Lubelskiej.
2. Cele, zadania, procedury i narzędzia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie jednostki organizacyjnej określone są w uchwałach rad właściwych jednostek organizacyjnych oraz zarządzeniach ich kierowników.
3. Okresowy przegląd przyjętych celów, zadań, procedur i narzędzi oraz normujących je aktów prawnych realizowany jest w terminach określonych przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia.
4. Decyzję w sprawie przeprowadzenia przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia podejmuje Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, a wykonuje:
 - 1) na szczeblu Uczelni – Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia;
 - 2) na szczeblu jednostki organizacyjnej – wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia.
5. Przegląd przyjętych celów, zadań, procedur i narzędzi Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia powinien obejmować ocenę ich aktualności, kompletności oraz przydatności i skuteczności z punktu widzenia poprawy jakości kształcenia, a także spójności funkcjonujących rozwiązań na poziomie Uczelni i poszczególnych jednostek organizacyjnych.
6. Przy realizacji przeglądu należy uwzględnić:
 - 1) aktualne ustawodawstwo;
 - 2) wzorce rozwiązań w zakresie systemów zapewniania jakości kształcenia stosowane w innych uczelniach krajowych i zagranicznych;
 - 3) opinie interesariuszy;

- 4) raporty z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
 - 5) analizę podejmowanych działań korygujących;
 - 6) analizę wyników samooceny oraz ocenę stopnia wdrażania proponowanych zmian i udoskonaleń zalecanych po poprzednim przeglądzie;
 - 7) doświadczenia zdobyte w wyniku prowadzonych działań projakościowych.
7. Z przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sporządzany jest protokół obejmujący zalecenia działań korygujących do realizacji, z jednoczesnym wskazaniem organów lub zespołów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz terminów realizacji.
 8. W protokole z przeglądu należy uwzględnić ocenę stopnia realizacji zaleceń wynikających z poprzednio przeprowadzonego przeglądu.
 9. Protokół z przeglądu stanowi element raportu z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w danym roku akademickim, przygotowywanego odpowiednio przez pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia oraz pełnomocników dziekanów ds. jakości kształcenia.

§ 3.

1. Harmonogram zadań do realizacji w zakresie doskonalenia jakości kształcenia przygotowywany jest przez:
 - 1) pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia dla Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia;
 - 2) pełnomocników dziekanów ds. jakości kształcenia dla wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia.
2. Zatwierdzenie harmonogramu następuje na pierwszym posiedzeniu, odpowiednio: Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia w nowym roku akademickim, które powinno odbyć się najpóźniej do dnia 30 października.
3. Po zatwierdzeniu harmonogramy działań wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia przekazywane są Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia.
4. W przyjętym harmonogramie muszą zostać uwzględnione:
 - 1) działania w zakresie przeprowadzania analiz i ocen, wynikające z odrębnych przepisów normujących Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej;
 - 2) działania w zakresie realizacji zaleceń ujętych w raportach i protokołach z przeglądu Systemu w okresach wcześniejszych.
5. Wzór harmonogramu stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 4.

1. Działania doskonalące Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane są zgodnie z przyjętymi harmonogramami.
2. W trakcie roku akademickiego mogą być realizowane działania zmierzające do rozwiązywania na bieżąco pojawiających się problemów w funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz dotyczących jakości procesu kształcenia.
3. Inicjatywę zgłaszania problemów, a także działań korygujących oraz zapobiegawczych posiadają władze Politechniki Lubelskiej i jednostek organizacyjnych, dyrektorzy instytutów, kierownicy katedr, pracownicy oraz studenci i doktoranci Uczelni.
4. Inicjatywy w zakresie doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia powinny mieć formę pisemną i być zgłoszone do:
 - 1) pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia, w przypadku gdy dotyczą działań na poziomie Uczelni;
 - 2) pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia, w przypadku gdy dotyczą jednostki organizacyjnej.
5. Zgłoszone inicjatywy stają się przedmiotem obrad najbliższego posiedzenia odpowiednio: Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia lub właściwej wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia.

§ 5.

1. Celem okresowo przeprowadzanej samooceny jednostki organizacyjnej w zakresie doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest dokonanie zbiorczego podsumowania i oceny działań podejmowanych w tym obszarze.
2. Samoocena jednostki organizacyjnej przeprowadzana jest w terminach określonych przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia i obejmuje wybrane zagadnienia z następującego zakresu:
 - 1) efekty kształcenia dla prowadzonych kierunków studiów;
 - 2) proces kształcenia, w tym:
 - a) programy oraz plany studiów,
 - b) system punktowy (ECTS),
 - c) metody weryfikacji efektów kształcenia oraz zasady oceniania osób uczących się,
 - d) proces dyplomowania,
 - e) umiędzynarodowienie prowadzonych kierunków kształcenia;
 - 3) jakość kadry akademickiej oraz kadry wspierającej proces kształcenia, w tym:

- a) prowadzoną politykę kadrową,
 - b) oceny okresowe pracowników,
 - c) badania i publikacje naukowe,
 - d) organizację i przebieg zajęć dydaktycznych,
 - e) warunki rozwoju i mobilności pracowników naukowo-dydaktycznych;
- 4) warunki prowadzenia procesu kształcenia;
 - 5) środki wsparcia dla studentów i doktorantów;
 - 6) system informacji o realizowanym procesie kształcenia.
3. Podsumowaniem samooceny jednostki organizacyjnej jest wykaz zaleceń do realizacji w zakresie niezbędnych zmian w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia wraz ze wskazaniem osób i jednostek odpowiedzialnych oraz terminów realizacji.
 4. Arkusz samooceny jednostki organizacyjnej opracowuje i zatwierdza Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia.
 5. Arkusz samooceny jednostki organizacyjnej wypełnia kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej.
 6. Wypełniony arkusz samooceny jednostki organizacyjnej przekazywany jest do pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia.
 7. Na podstawie złożonego arkusza samooceny jednostki organizacyjnej wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia dokonuje oceny działań w zakresie doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz przygotowuje wykaz zaleceń do realizacji. Wyniki przeprowadzonej samooceny jednostki wraz z wykazem zaleceń należy uwzględnić w corocznym raporcie z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
 8. Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia przekazuje wypełniony arkusz samooceny jednostki organizacyjnej wraz z wykazem zaleceń do realizacji do pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia.
 9. Terminy działań określonych w ust. 5-8 ustala Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia.
 10. Na podstawie otrzymanych arkuszy samooceny jednostek organizacyjnych Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia sporządza raport zbiorczy, który jest elementem oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, przygotowywanej przez pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia.

§ 6.

1. Podsumowanie działań w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej stanowią raporty roczne,

przygotowywane przez pełnomocników dziekanów ds. jakości kształcenia oraz pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia.

2. Raport roczny z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w jednostce organizacyjnej oraz w Uczelni jako całości za dany rok akademicki zawiera w szczególności:
 - 1) działania zrealizowane przez wydziałową komisję ds. jakości kształcenia wraz z zaleceniami do realizacji na kolejny rok akademicki;
 - 2) charakterystykę działań zrealizowanych w jednostce organizacyjnej w ramach procesu kształcenia;
 - 3) wyniki oceny zajęć przez studentów oraz monitorowania karier absolwentów;
 - 4) ocenę funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
 - 5) zalecenia do realizacji w ramach procesu kształcenia w jednostce organizacyjnej w kolejnym roku akademickim.
3. Szczegółowy wzór raportu zawiera Załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

§ 7.

1. Opis celów, zadań i procedur Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz działań podejmowanych na rzecz jego doskonalenia należy zamieszczać na uczelnianej i wydziałowych stronach internetowych.
2. Zakres udostępnianych informacji na temat Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia podlega przeglądowi i aktualizacji przynajmniej raz do roku.

§ 8.

Traci moc Zarządzenie Nr R-44/2013 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 5 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych elementów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, z późn. zm.

§ 9.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

Prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko

*Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr R-57/2017
Rektora Politechniki Lubelskiej
z dnia 8 grudnia 2017 r.*

**Wzór harmonogramu prac Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia
lub Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia**

Harmonogram działań Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia lub Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale
Politechniki Lubelskiej w roku akademickim

Miesiąc	Planowane działania	Realizatorzy
Październik		
Listopad		
Grudzień		
Styczeń		
Luty		
Marzec		
Kwiecień		
Maj		
Czerwiec		
Wrzesień		

**Wzór raportu z oceny funkcjonowania
Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia
w jednostce organizacyjnej Politechniki Lubelskiej**

1. Charakterystyka Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale.
 - 1) Podstawy prawne działania (uchwały Rady Wydziału).
 - 2) Organizacja systemu (data powołania i skład komisji, utworzone zespoły).
 - 3) Przyjęte cele działania na dany rok akademicki przez Komisję ds. Jakości Kształcenia zawarte w harmonogramie prac.
 - 4) Działania zrealizowane w danym roku akademickim przez Komisję ds. Jakości Kształcenia i pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia oraz powołane zespoły.
 - 5) Ocena poszczególnych elementów dokonana w ramach przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
 - 6) Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych przy poprzednim raporcie z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Opis zalecenia	Cel zalecenia	Podmiot odpowiedzialny za realizację zaleceń	Ocena stopnia realizacji zalecenia	Przyczyny braku realizacji zalecenia (częściowej realizacji)

- 7) Zalecenia do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Opis zalecenia	Zakładany cel realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację zalecenia	Termin realizacji zalecenia

2. Charakterystyka działań podjętych na wydziale w ramach procesu kształcenia w danym roku akademickim.

Lp.	Element procesu kształcenia	Zrealizowane działanie
1.	Działania dotyczące monitoringu i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów	
2.	Działania dotyczące uruchamiania nowych kierunków studiów I, II i III stopnia we wszystkich formach	
3.	Działania dotyczące określania lub zmiany warunków i trybu rekrutacji na studia I, II i III stopnia we wszystkich formach	
4.	Działania dotyczące zmian programów i planów nauczania oraz szczegółowych treści kształcenia i systemu punktów ECTS	
5.	Działania dotyczące wprowadzania lub zmian metod weryfikacji efektów kształcenia	
6.	Działania dotyczące wprowadzania lub zmian zasad oceniania studentów	
7.	Działania dotyczące organizacji i realizacji praktyk studenckich	
8.	Działania dotyczące procesu dyplomowania	
9.	Działania dotyczące zmian dokumentacji realizowanych kierunków studiów	
10.	Działania dotyczące uruchamiania oraz realizacji procesu kształcenia na studiach podyplomowych oraz w innych formach kształcenia	
11.	Działania dotyczące doskonalenia kadry akademickiej	
12.	Działania dotyczące kadry wspierającej proces kształcenia oraz obsługi studentów	
13.	Działania dotyczące organizacji procesu kształcenia pod kątem racjonalności rozkładów zajęć, liczebności grup studenckich itp.	
14.	Działania dotyczące infrastruktury dydaktycznej i naukowej	
15.	Działania dotyczące poprawy dostępności literatury i innych pomocy dydaktycznych	
16.	Działania dotyczące funkcjonowania systemów informatycznych, wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz obsługi studentów	

17.	Działania dotyczące środków wsparcia studentów oraz bazy socjalnej	
18.	Działania dotyczące gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat procesu kształcenia	

3. Wyniki monitorowania karier absolwentów wydziału za poprzedni rok kalendarzowy.
4. Wyniki oceny zajęć przez studentów za dany rok akademicki.
5. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych w raporcie w poprzednim roku akademickim.

Opis zalecenia	Cel zalecenia	Podmiot odpowiedzialny za realizację zaleceń	Ocena stopnia realizacji zalecenia	Przyczyny braku realizacji zalecenia (częściowej realizacji)

6. Ocena jakości kształcenia na wydziale za dany rok akademicki.
7. Zalecenia do realizacji na wydziale w ramach procesu kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Opis zalecenia	Zakładany cel realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację zalecenia	Termin realizacji zalecenia